

ØKONOMISKE OVERSIGTER

III. SVERIGE

Marts 1915—August 1915

Ved

Cand. polit. **J. C. Jacobsen.**

Indhold.

Statens Finanser.....	S. 535
Børsforhold og Pengevæsen	S. 538
Prisregulering (Detailpriser).....	S. 543
Landbrug	S. 543
Industri (Arbejdsmarkedet).....	S. 546
Handel og Skibsfart	S. 548

Statens Finanser.

I Begyndelsen af Maj optog den svenske Stat et nyt stort 5 0/0 indenlandsk Statsrentelaan paa 50 Mill. Kr. til pari Kurs. I Modsætning til de to foregaaende Emissioner, ved hvilke Laanet blev afsluttet med et Bankkonsortium, blev det denne Gang udbudt af Rigsgældskontoret og Rigsbanken. Tegningen fandt dog ogsaa Sted saavel hos de Banker, der overtog de to foregaaende Statslaan, som hos Bankkontorerne paa alle de større Pladser i Riget. I Stedet for direkte at henvende sig til Almenheden, gik man saaledes en Mellemvej, idet man drog Fordel af Bankernes Erfaring og Organisation med Hensyn til Placering af Obligationer, mod at disse erholdt en moderat Provision. Indbetalingen paa Statslaanet skulde ske senest ³¹/₁ 1916, hvilket var en temmelig kort Frist i Betragtning af, at Indbetalingen paa det foregaaende Statslaan blev udstrakt til ³¹/₁₂ 1915.

Tegningen paa Statslaanet blev en smuk Sukces, idet der blev tegnet i Rigs-gældskontoret 10,⁴⁵, i Rigsbanken 20,³¹, hos Privatbankerne 52,²⁷, tilsammen 83,⁰³ Mill. Kr. Som Følge heraf blev Statslaanets Størrelse forøget til 75^{1/2} Mill. Kr., saa at de, der havde tegnet sig for 20 000 Kr. eller derunder, fik Ret til det tegnede Beløb fuldt ud, medens større Tegninger blev reduceret med 15 0/0. Laanets Udfald er sikkert et godt Bevis paa det svenske Pengemarkeds Soliditet. Det kan ogsaa i denne Forbindelse anføres, at Sverige den 15. April tilbagebetalte de Skatkammerveksler, der til et Beløb af 20 Mill. Kr. for to Aar siden var bleven anbragte i London.

Den ¹¹/₆ 1915 udkom der en Forordning om Krigskonjunkturskat. Skatten erlægges 1915 og 16. Den Indtægt, der overstiger Middeltallet af Ansættelsen til Indkomst- og Formueskat for Aarene 1913 og 14, anses som Merindtægt. Skatten erlægges kun af Skatteydere med en Indtægt af 10 000 Kr. eller derover. Merindtægt under 1 000 Kr. beskattes ikke. Skatten svares med 12—18 0/0 af Merindtægten, stigende fra 1 000 Kr. Merindtægt til 320 000 Kr. og derover.

En Oversigt over Statsværkets Indtægter fra Marts til Juli 1915 viser Nedgang i Indtægterne for samtlige Maaneder undtagen April sammenlignet med de tilsvarende Maaneder i Fjor, som det ses af nedenstaaende Tal:

	1914 Mill. Kr.	1915 Mill. Kr.	Procentvis Forøgelse Mill. Kr.
Juli	14,54	13,21	÷ 1,33
Juni	12,10	11,54	÷ 0,56
Maj	14,33	12,75	÷ 1,58
April	12,91	13,35	+ 0,44
Marts	12,42	12,40	÷ 0,02
Jan.—Juli	88,44	85,23	÷ 3,21

Den Nedgang paa 3 Mill. Kr., som har fundet Sted i de forløbne 7 Maaneder, skyldes alene, at Toldindtægterne har svigtet. De tilsvarende Tal for de 7 Maaneder viser, at Toldindtægterne er gaaet ned fra 39,⁸¹ til 34,⁰² Mill. Kr.

Indtægten af Statens Jernbaner har dog i nogen Grad opvejet den saaledes stedfundne Nedgang i Toldindtægterne. En Oversigt over Aarets første 6 Maaneder

viser uafbrudt Fremgang, sammenlignet med de tilsvarende Maaneder i Fjor:

	1914 Mill. Kr.	1915 Mill. Kr.	Procentvis Førøgelse
Januar	7,12	7,32	+ 2,98
Februar	6,84	8,26	+ 23,77
Marts	7,82	10,13	+ 29,83
April	7,75	9,58	+ 23,03
Maj	7,61	8,89	+ 16,90
Juni	8,03	9,75	+ 12,09

Godstrafikens Størrelse andrager for de samme Maaneder i 1 000 Tons:

	1914 1 000 Tons	1915 1 000 Tons
Januar	1 183	1 001
Februar	1 181	1 233
Marts	1 356	1 437
April	1 268	1 333
Maj	1 281	1 263
Juni	1 230	1 363

Af den store Trafikførøgelse forbliver dog kun en ringe Del staaende som øget Nettoindtægt. Af en Indtægtsfremgang paa 8,22 Mill. Kr. udgør Nettoindtægten saaledes kun 1,33 Mill. Kr. Af Stigningen i Udgifterne falder Størsteparten eller 3,09 Mill. Kr. paa Maskinafdelingen (Brændsel), dernæst 2,68 Mill. Kr. paa Trafikafdelingen. I Juni Maaned udgjorde Brændselsforbruget 1 190 000 Kr. mod 572 000 Kr. i Juni i Fjor. Prisen paa engelske Stenkul var 30 Kr. pr. Ton mod 16 Kr. i 1914. De virkelige Omkostninger ved de i Juni Maaned tilførte Stenkul er antagelig dog betydelig højere end 30 Kr. pr. Ton. Regnskabet er saaledes ikke ganske vejledende, idet man i de dyreste Kulmaaneder har kunnet hjælpe sig med de foreliggende Kulforraad, der er indkøbt til billigere Priser.

Omregnet pr. 100 Vognkilometer udgjorde Indtægterne for det første Halvaar af 1914 og 1915 henholdsvis 8,79 og 9,41 Øre, Udgifterne samtidig 6,43 og 7,06 Øre, af Indtægtsstigningen er saaledes kun 0,02 Øre pr. 100 Vognkilometer bleven tilbage som Nettoindtægt.

Børsforhold og Pengevæsen.

Den Stilstand, der herskede paa Stockholms Fondsbørs efter dens Genaabning i November i Fjor, er i de sidste Maaneder bleven afløst af en mere tillidsfuld Stemning, hvortil fortrinsvis det udmærkede Resultat af Sommerens udenrigske Handelsomsætning har bidraget. Det er dog først fra August Maanedes Begyndelse, at man kan begynde at tale om en egentlig Haussebevægelse, uden at denne dog tilnærmelsesvis har faaet det Omfang og den Betydning, som vi kender det fra vor egen Fondsbørs. Denne Hausse har fremkaldt en Del Betænkeligheder fra visse Hold, Betænkeligheder, som „Affärsvärlden“ den 1/9 1915 betegner som overdrevne. Den skriver videre herom, „man maa tværtimod anse det for glædeligt, at en saadan Tillidsfuldhed omend sent kommer til Gennembrud. Risikoen ved at ny Kapital bindes i Børsspekulationer, synes os langt mindre end Nyttens af at Børskurserne reguleres saaledes, at Spekulanternes værste Nervøsitet forsvinder, at deres Engagements bliver noget lettere at bære og at følgelig den stadig overhængende Fare for Tvangsrealisationer ophører“.

Omsætningen paa Fondsbørsen i de enkelte Maaneder har været en Del svingende, men i Regelen betydelig lavere end de tilsvarende Maaneder i Fjor, hvilket ogsaa vil fremgaa af nedenstaaende Oversigt:

	1914	1915
	Mill. Kr.	Mill. Kr.
Marts	—	2,1
April	—	4,3
Maj	7,9	2,5
Juni	4,7	3,1
Juli	8,8	1,3

Indekstillene for Kurserne ved hver enkelt Maanedes Udgang, sammenlignet med de tilsvarende Maaneder for det foregaaende Aar, vil ses af omstaaende Tabel.

Som det fremgaar heraf er Differencerne ikke væsentlige mellem de enkelte Maaneder af 1915, men nok mellem Kurserne fra i Aar og dem fra i Fjor. Der skal ikke saa ringe en Kursstigning til, før Kurserne for i Aar kommer op i Niveau med dem for 1914.

	Bankpapirer		Industripapirer		Samtlige Papirer	
	1914	1915	1914	1915	1914	1915
Ultimo Marts . . .	211,12	212,20	267,43	231,82	247,31	225,10
— April . . .	208,02	208,70	266,18	228,00	245,00	221,70
— Maj	208,47	208,00	261,20	222,85	242,53	218,08
— Juni	209,22	204,55	251,43	223,48	236,48	216,80
— Juli	{ 204,28 215,02 }	205,09	217,80	219,25	{ 213,07 216,00 }	214,00

Vekselkurserne (jfr. Tab.) har, som det var at vente, været Genstand for stærke Svingninger. Den siden Krigens Udbrud fortsatte stærke Stigning i Kurserne paa Sterling, Dollars og Francs, afløstes fra og med 1. Marts med et ligesaa brat Fald, saaledes at Sterling og Francs endog gik under pari. For Sterling har Kursen rettet sig noget siden, medens Kursen paa Francs stadig er nedadgaaende. Aarsagerne til dette bratte Omslag har naturligvis været forskellige, men skyldes i første Række Sveriges gunstige Betalingsbalance overfor Udlandet, idet der i Foraarsmaanederne indtraadte en foreløbig Standsning i den oversøiske Import af Kul, medens samtidig Eksporten endog forøgedes, idet Tysklands Optagelse af Træ som Kontrebande hævedes. De store Fragtbeløb, der er indtjent, har ogsaa bidraget til at konsolidere Landets Betalingsbalance ved at skabe store Tilgodehavender i Udlandet. Af anden udenlandsk Valuta har Rubelkursen stadig været nedadgaaende og noteredes den $31/8$ i Kr. 136,00.

Maaned	Rigsbankens Vekselkurser paa					
	London		Berlin		Paris	
	1914	1915	1914	1915	1914	1915
	Kr. pr. £	Kr. pr. £	Kr. pr. 100 Reichsm.	Kr. pr. 100 Reichsm.	Kr. pr. 100 francs	Kr. pr. 100 francs
Marts	18,10	19,43	88,08	83,57	72,10	77,22
April	18,20	18,72	88,04	80,04	72,34	73,75
Maj	18,24	18,42	89,01	79,15	72,48	72,22
Juni	18,25	18,13	89,01	77,77	72,40	69,08
Juli	18,25	18,34	89,00	78,50	72,53	68,00

En Oversigt over Rigsbankens ugentlige Rapporter viser, at Bankens Guldbeholdning i de forløbne Maaneder har holdt sig uforandret:

	6. Marts	3. April	1. Maj	5. Juni	3. Juli	7. Aug.
	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.
Guldbeholdning	113,2	113,4	113,4	113,4	113,4	113,4
Seddeludstedelsesret	327,0	351,8	351,9	351,8	351,8	351,8
Cirkulerende Sedler	274,8	291,8	281,5	275,9	286,6	274,6
Altsaa ubenyttet Seddeludstedelsesret	52,1	60,2	70,4	75,9	65,2	77,2
Supplerende Seddeldækning:						
Inden- og udenlandske Statspapirer	43,0	40,8	49,8	50,8	49,2	49,9
Indenl. Obligationer	3,0	3,0	3,0	4,5	4,5	4,5
Guld i Udlandet eller under Vejs derfra	—	—	—	—	—	—
Veksler betalbare i Riget do. udenfor Riget	88,6	113,2	96,4	79,3	93,7	100,4
Fordringer hos Banker eller Bankierer i Udl.	44,9	54,3	58,5	61,4	62,9	63,3
Laan mod Statspapirer og Obligationer	10,4	22,0	13,9	10,7	18,6	27,2
	23,9	32,9	42,0	38,8	41,2	17,7
Ialt	213,8	266,2	263,8	245,5	270,1	263,0
Indest. paa Girokonto	54,9	81,5	70,7	59,1	75,2	83,2

De Guldsendinger, som Banken har modtaget fra Tyskland, er ikke bleven anvendt til at forstærke Guldbeholdningen, men er gaaet via Rigsgældskontoret direkte til London, idet det menes, at Betalingen af de 4 ⁰/₀'s Skatkammerveksler til et Beløb af 20 Mill. Kr. hovedsagelig er sket i Form af Guld. Landets gunstige Betalingsbalance overfor Udlandet har givet sig Udslag i, at de to Konti: Veksler betalbare udenfor Riget og Fordringer hos Banker eller Bankierer i Udlandet er gaaet stærkt i Vejret.

Den af Banken noterede Diskonto har siden Nedsættelsen den ⁷/₁ uforandret holdt sig paa 5¹/₂ ⁰/₀.

Rigsbankens Valutapolitik under Verdenskrigen har været Genstand for en større offentlig Debat. Rigsbankens

Holdning er bleven angrebet saavel af Prof. G. Cassel i „Svenska Dagbladet“ som af Prof. Knut Wicksell i „Ekonomisk Tidsskrift“¹⁾. Der rettes fra begge d'Hrr.s Side den Anke mod Rigsbankens Ledelse, at den ikke har benyttet Bankens Indflydelse paa Valutaomraadet til at regulere de abnorme Vekselkurser, særlig ved at forhøje den af Banken noterede Diskonto f. Eks. med 1 0/0. Rigsbankchefen Hr. Victor Moll har forsvaret Bankens Politik saavel i „Svenska Dagbladet“ som i „Ekonomisk Tidsskrift“ og bl. a. anført, at en saadan Forhøjelse af Diskontoen sikkert ingen Indflydelse vilde have paa Vekselkurserne. Under de gældende Forhold har Rigsbanken ikke kunnet følge anden Politik end den, den har fulgt.

Rigsbankens Clearinghouse-Omsætning vil fremgaa af nedenstaaende Oversigt, den har i de forløbne syv Maaneder af Aaret været betydelig større end de tilsvarende Maaneder i Fjor:

	1914 Mill. Kr.	1915 Mill. Kr.
Januar	562,5	611,8
Február	435,9	644,6
Marts	485,1	824,1
April	505,3	770,3
Maj	548,9	762,4
Juni	516,7	783,9
Juli	544,3	859,2

Banksammendraget, der er udarbejdet paa Grundlag af Bankinspektionens maanedlige Rapporter, viser for de forløbne 5 Maaneder interessante Forskydninger i Tallene, hvilket vil fremgaa af omstaaende Oversigt.

De største Forskydninger i Tallene har fundet Sted i den udenlandske Betalingsbalance. Ultimo Marts naaede Bankernes Tilgodehavender i Udlandet herefter deres Maksimum, for saa ult. April at gaa ned med ca. 60 Mill. Kr. Ultimo Juli er disse paany gaaet i Vejret med ca. 46 Mill. Kr. Hvad dette Forhold angaar, maa man dog tage i Betragtning, at det Billede, som Bankrapporterne giver, ikke omfatter den udenlandske Gældstiftelse, der

¹⁾ Jfr. Ekonomisk Tidsskrift, Hæft 5, Växelkurs og bankränta af Knut Wicksell. I denne Afhandling tager Prof. til Orde for, at Rigsbanken skal genoptage Indløsningen af sine Sedler med Guld.

	31/7 1915	30/8 1915	31/5 1915	30/4 1915	31/3 1915
Aktiver:	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.	Mill. Kr.
Udestaaende Laan	1 337,1	1 362,0	1 348,4	1 345,1	1 331,4
Kreditiv og løb.de Regning	541,7	528,3	514,0	522,2	523,7
Veksler paa Indlandet . . .	748,0	756,8	772,8	768,3	747,0
Summa	2 627,7	2 647,1	2 635,8	2 635,6	2 603,0
Passiver:					
I Sparekasseregning	421,4	418,0	418,0	414,3	405,2
Afskrivninger m. m.	271,0	273,5	277,0	259,0	251,0
Løbende Regning	85,2	83,3	88,1	92,7	92,0
Depositum	1 179,2	1 172,5	1 157,0	1 158,3	1 156,4
Summa	1 957,7	1 948,2	1 940,1	1 924,0	1 905,2
Difference	670,0	698,0	695,7	710,7	697,8
Den udenlandske Be- talingsbalance	+152,8	+106,8	+106,0	+106,0	+164,5

foregaar uden om Bankerne i Form af Krediter, Hypoteklaan m. m. At beregne blot tilnærmelsesvis, hvor stor den Tilbagegang, som her har fundet Sted, har udgjort, er ikke gørligt, selv om man med Sikkerhed kan sige, at den ikke har været ubetydelig. Sveriges Betalingsbalance stiller sig endda sikkert bedre end Tallene angiver, idet der i de herskende Valutaforhold ligger en stærk Opfordring til at lade Midlerne forblive staaende i Udlandet længere og i større Udstrækning end sædvanligt.

Paa Moratorielovgivningens Omraade er der ved Lov af 30. April 1915 fastsat Undtagelser i visse Tilfælde fra Bestemmelserne om Præskription af Veksler og Checks. Ved Lov af s. D. er Affatningen af § 92 i Vekselloven ændret. Den 25. Maj 1915 udkom der tre Forordninger, den første handlende om fortsat Frist i visse Tilfælde med Betaling af Gæld i Henhold til Forordningen af 18/9 1914, den anden om Henstand med Erlæggelsen af visse Patentafgifter, den tredie om visse Indskrænkninger i Retten til Eksekution og Udpantning.

Prisregulering og Detailpriser.

I nedenstaaende Tabel meddeles en Oversigt over Detailpriser for første og andet Kvartal af 1915, sammenlignet med de tilsvarende Kvartaler af 1914, idet Priserne for 1. Kvartal 1913 er sat = 100:

Varegrupper	1. Kvartal 1914	2. Kvartal 1914	1. Kvartal 1915	2. Kvartal 1915
Mejeriprodukter, Æg og Margarine (10 Varer).....	103	99	113	115
Brød, Mel og Gryn (11 Varer)	99	99	123	134
Kød (8 Varer)	102	101	107	123
Fisk (9 Varer)	105	100	106	105
Øvrige Fødemidler (6 Varer)	95	94	124	131
Brændsel og Lys (7 Varer)..	100	98	110	117

Alle Grupperne (undtagen Fisk) udviser store Stigninger for de to Kvartaler af 1915 sammenlignet med de tilsvarende Kvartaler 1914. At den første Gruppe, Mejeriprodukter, Æg og Margarine, ikke viser større Stigning, beror paa de faldende Ægpriser. At Gruppen øvrige Fødemidler viser en saa usædvanlig kraftig Opgang beror paa de stærkt stigende Priser paa Kartoffler, Ærter og Bønner.

I Løbet af Juli Maaned har Prisstigningen forsat sig paa adskillige Livsforbrødsvarer. Prisstigningen kan dog for en Del af de for Forbruget vigtigste Varer, fremfor alt Kød, betegnes som mindre kraftig end i de foregaaende Maaneder.

Angaaende de af Livsmedelskommissionen i det omhandlede Tidsrum foretagne Prisreguleringsbestræbelser kan henvises til den her i Tidsskriftet af Dr. polit. E. Mackeprang offentliggjorde Oversigt.

Landbruget.

Der foreligger nu en foreløbig Opgørelse¹⁾ af Sveriges Høstudbytte i 1914:

¹⁾ Jfr. Kungl. statistiska centralbyrån: Årsväxten år 1914, preliminär redogörelse.

Høstudbyttet	1914	1913
	1 000 Tons	1 000 Tons
Hvede	231	254
Rug	701	566
Byg	266	368
Havre	763	1 449
Blandsæd	196	381
Kartofler	1 720	2 051
Sukkerroer	877	845
Fedevarer	2 469	3 127
Tilsammen...	7 223	9 041

Bortset fra Ærter, Bønner og Vikker havde den samlede Høst af Korn og Rodfrugter i 1914 en Vægt af 7 223 000 t mod 9 041 000 t i 1913, altsaa i 1914 en Nedgang paa 1 818 000 t. Nedgang har der været for alle Kornsorter undtagen Rug, størst har Nedgangen været for Havre: 686 Mill. kg.

Høstens Beskaffenhed kan for hele Riget sammenfattes i følgende Bedømmelse:

Høstsæden er overalt godt bjærget og i de fleste Len af god Beskaffenhed.

Vaarsæden er godt bjærget og i Almindelighed af god Beskaffenhed.

Kartoflerne er godt bjærget og sædvanligvis af god Beskaffenhed.

Sukker- og Foderroer er ligeledes godt bjærget og i de fleste Len af god Beskaffenhed.

Høstens Værdi er i 1914 opgjort til 1 122 Mill. Kr. mod 880 Mill. Kr. i 1913. Til Trods for at Høstudbyttet i 1914 har været mindre end det foregaaende Aar, har Totalværdien dog været betydelig større, idet Formindskelsen i Mængden er bleven mere end kompenseret ved Prisstigningen. Det betyder dog ikke, at Aaret har været særlig godt for Landmændene, idet disse paa Grund af det ringe Høstudbytte kun har haft meget lidt Korn at sælge.

Angaaende det interessante Spørgsmaal, om Høsten er tilstrækkelig til at tilfredsstille Forbruget, foreligger der en Beregning for Femaaret $\frac{1}{8}$ 1909— $\frac{31}{7}$ 1914. Resultatet af denne er, at det aarlige Forbrug af Brødsæd kan anslaaes til 1 122 000 t aarlig. Da Høsten for 1914 er beregnet til 932 000 t, udviser Høstaaret $\frac{1}{8}$ 1914— $\frac{31}{7}$ 1915 med det omtalte Forbrug en Difference paa 190 000 t,

Smør, Fløde og levende Svin. Nedgangen i Eksporten af levende Svin er dog mere end opvejet ved Stigningen i Eksporten af alt Slags Flæsk.

Angaaende Tilbagegangen i Kvægbestanden er der fornylig af det statistiske Centralbureau offentliggjort en Række interessante Tal.¹⁾

Industri (Arbejdsmarkedet).

Det Billede, man faar frem af svensk Industris Kaar under Verdenskrigen ved en Gennemgang af de industrielle Aktieselskabers Driftsberetninger for 1914, er naturligvis ikke fuldstændig, der kan i det højeste kun blive Tale om et foreløbig Skøn. Den Standsning, som Krigens Udbrud forvoldte, viser sig at have influeret i ringere Grad paa Aarets Helhedsresultat end ventet. Der er flere Industriegrene, som i særlig Grad har profiteret af Krigen, som f. Eks. Konservesindustrien og Tændstikfabrikationen. Den store Prisstigning paa Raastoffer, Vekselkursernes Svingninger og vanskelige Afsætningsforhold har dog skabt betydelige Vanskeligheder for de fleste Industriegrene. Aarsudbyttet har derfor ogsaa for de fleste industrielle Selskaber været ringere end sædvanlig, særlig Regnskabet fra det store Grängesbergsbolag er oplysende i saa Henseende. Nettooverskudet for dette Selskab udgjorde i 1914 ca. 15 Mill. Kr. mod ca. 25 Mill. Kr. for Aaret 1913. „Statens Industrikommission“ har i vid Udstrækning varetaget Industriens Interesser under Krigen, bl. a. har den bistaaet Industrien ved at skaffe Raastoffer fra Udlandet²⁾.

I denne Forbindelse kan maaske den saakaldte Posschl Affære nævnes. Senator Posschl, der var interesseret i svenske industrielle Selskaber med store Kapitaler, det blev saaledes nævnt, at han ejede ca. 50 000 Aktier i Grängesbergsbolaget, blev arresteret, fordi han havde drevet ulovlig Handel med Tysklands Fjender. Der var da Tale om, at hans Formue skulde konfiskeres af den tyske Stat. Affæren vakte en Del Uro i Sverige for en Tid.

¹⁾ Jfr. Dr. polit. E. Mackeprang: Nationaløkonomisk Tidsskrift S.

²⁾ Jfr. Nationaløkonomisk Tidsskrift 1915, S. 138.

Stillingen paa Arbejdsmarkedet fremgaar af de af de offentlige Arbejdsanvisningskontorer offentliggjorde Tal for de sidste fem Maaneder:

	Ansøgninger om Arbejde pr. 100 ledige Pladser		Antal besatte Pladser pr. 100 ledige Pladser	
	1914	1915	1914	1915
Marts	107	147	59	67
April.....	91	125	60	67
Maj.....	93	118	62	71
Juni.....	104	135	67	72
Juli.....	99	134	65	70

Til nærmere Belysning af Arbejdsanvisningens Betydning for de enkelte Næringsgrene henvises til nedenstaaende Tabel:

Paa 100 ledige Pladser kom:	Ansøgninger om Arbejde i 1915					
	Febr.	Marts	April	Maj	Juni	Juli
Landbrug og Skovdrift m. m. .	92	90	80	85	81	95
Metal- og Maskinindustri.....	367	254	224	171	131	130
Trævareindustri	242	231	124	122	95	63
Bygningsindustri	754	646	352	166	135	112
Tekstilindustri	343	218	233	275	188	190
Beklædningsindustri	308	228	194	116	162	205
Næringsindustri	925	710	423	538	438	714
Kontorpersonale.....	280	305	412	378	384	306
Butikspersonale	337	224	198	176	176	188
Transportvirksomhed	167	122	95	94	184	187

Ovenstaaende Næringsgrupper med Undtagelse af Landbrug m. m. og Trævareindustri udviser en rigelig Tilgang af Arbejdskraft, paafaldende stort er stadig de arbejds-søgendes Antal til Næringsindustri.

En Opgørelse over Arbejdsløsheden indenfor Arbejderorganisationerne — omfattende ca. 60 000 Arbejdere — viser følgende Arbejdsløshedsprocenter, 1. Januar 15,0 %, 1. Februar 14,8 %, 1. Marts 12,0 %, 1. April 11,2 %, 1. Maj 8,5 % og 1. Juni 6,7 %.

Der foreligger nu en Opgørelse over Strejker og Lockouter i Sverige i 1914. Antallet af Strejker beløb sig til 105, af Lockouter til 8, 2 var af blandet Karakter, ialt altsaa 115 Arbejdskonflikter mod 119 i 1913. Antallet af direkte berørte Arbejdsgivere og Arbejdere beløb sig til henholdsvis 247 og 14 385 mod 204 og 9 591 i 1913. Antal tabte Arbejdsdage udgjorde 620 469 mod 303 344 Aaret forud.

Antallet af Arbejdskonflikter i første og andet Kvartal af 1915 udgjorde ialt 31. Det usædvanlig lave Antal Konflikter vidner tydelig om de i de forløbne Halvaar raadende særegne økonomiske Forhold. Antallet af berørte Arbejdsgivere og Arbejdere udgjorde henholdsvis 37 og 2 000. Antallet af tabte Arbejdsdage er beregnet til ca. 40 000.

I Understøttelser til arbejdsløse var der ved Slutningen af Juni udbetalt ca. 1 Mill. Kr., hvoraf 458 000 Kr. i Naturalunderstøttelse, Resten kontant. Tallene her maa dog stadig betragtes som foreløbige.

Handel og Skibsfart (Sø-Forsikring).

Den $\frac{8}{6}$ blev det forordnet, at der skal nedsættes en særskilt Kommission, kaldet „statens handelskommission“, med det Formaal at træffe Forberedelse til at udstede og ophæve Udførselsforbud, bevillige Dispensationer fra den Slags Forbud samt meddele Bestemmelser angaaende Transitering af Gods, hvis Udførsel er forbudt.

Værdien af Sveriges Omsætning med Udlandet i de to første Kvartaler 1915 ses af omstaaende Tabel.

Værdien af Landets Indførsel er saaledes steget med ca. 186 Mill. Kr., og Udførselen kun med 5 å 6 Mill. Kr. Aarsagen hertil maa bl. a. søges i den store Import af Brødsæd, som fandt Sted i Foraarsmaanederne, jfr. nedenstaaende Oversigt over Importen af Rug og Rugmel, Hvede og Hvedemel Januar—Juni 1915.

	Jan.—Juni 1914	Jan.—Juni 1915
	Tons	Tons
Rug, uformalet.....	40 385	34 081
Rugmel	5 572	1 961
Hvede, uformalet.....	83 609	100 962
Hvedemel	5 839	15 266
Tilsammen...	135 405	152 270

Sveriges Ind- og Udførsel (ekskl. Mønt samt uforarbejdet Guld og Sølv).

Mill. Kr.	Indførsel		Udførsel	
	1914	1915	1914	1915
Januar	60,7	65,8	45,0	48,1
Februar	54,1	94,0	44,5	50,3
Marts	67,3	126,0	48,2	57,3
April	75,0	128,0	56,5	52,1
Maj	80,3	103,0	83,7	70,1
Juni	67,1	72,4	72,8	78,5
Tilsammen ...	405,1	591,0	350,7	356,4

Nedgangen i Importen af Rug og Rugmel er bleven opvejet af en stærkt forøget Import af Hvede og Hvedemel, saaledes at den samlede Import af Brødsæd er steget med ca. 17 000 Tons.

Paa Fragtmarkedet er der med den stadig herskende stærke Mangel paa Tonnage og Europas store Behov for Korn samt under Indflydelse af alle de Vanskeligheder, som den neutrale Søfart lider under, stadig gode Konjunkturer (jfr. ogsaa Tabellen S. 520).

Den 17. August 1915 var der gaaet et Aar siden „statens krigsforsäkringskommission“ paabegyndte sin Virksomhed. Trods de forøgede Vanskeligheder for Søfarten er der dog ikke nogen Tilbagegang at spore for den svenske Søfart. I det forløbne Aar har blandt de gennem Kommissionen forsikrede Fartøjer 19 lidt mere betydende Skade og 31 er gaaet tabt. Kommissionens Regnskab balancerede med et Beløb af ca. 15¹/₂ Mill. Kr. Beholdningen udgjorde ca. 9 Mill. Kr., Resten ca. 6¹/₂ Mill. Kr. var udbetalt i Skader m. m.